

NOTAT

29. januar 2013

Høringsnotat vedrørende lov om ændring af revisorloven og lov om finansiel virksomhed (Revisors uddannelse og certificering af revisorer i finansielle virksomheder m.v.)

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at styrke kravene til revisors uddannelse og efteruddannelse, herunder særligt kravene til revisorer, der reviderer finansielle virksomheder. Med lovforslaget foreslås bl.a. en modernisering af revisoruddannelsen, styrkelse af kravene til efteruddannelse, særligt for revisorer, der reviderer finansielle virksomheder, samt etablering af en certificeringsordning for revisorer af finansielle virksomheder.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2014.

Forslaget har været sendt i høring den 14. december 2012 hos 150 organisationer og myndigheder med høringsfrist den 11. januar 2013.

Der er modtaget høringssvar fra 28 organisationer og myndigheder. Heraf har 12 haft bemærkninger til udkast til lovforslaget, hvoraf 2 støtter forslaget og 7 generelt støtter forslaget, men har bemærkninger til enkelte bestemmelser i forslaget. 2 har bemærkninger til en enkelt bestemmelse og 1 har mindre bemærkning af teknisk karakter.

2. Generelle bemærkninger

Høringen tegner overordnet et billede af, at organisationer og myndigheder er positive over for en modernisering af revisoruddannelsen og styrkelse af kvaliteten af revisionen af finansielle virksomheder.

Advokatrådet opfordrer til, at revisors retsstilling overvejes ved fratagelse af en certificering, da der ikke i forslagets bemærkninger er anført nærmere om revisors retsstilling i tilfælde af en sådan administrativ rettighedsinddragelse.

Dansk Aktionærforening tilslutter sig forslaget, idet de finder at det kan bidrage til at genoprette offentlighedens tillid til revisors arbejde, som er vigtig ved revision af virksomheder af offentlig interesse.

Dansk Erhverv (DE) støtter som udgangspunkt forslaget, som vil være med til at sikre en mere robust og fagligt dygtig revisorstand. Det påpeges dog, at der bør ses på overgangsordningerne vedrørende registrerede revisors adgang til at blive statsautoriserede revisorer, ligesom yderligere

efteruddannelseskraav og certificeringsordning alene bør gælde for revisorer i kreditinstitutter, hvor der har været rejst kritik af revisionen.

Dansk Industri (DI) tilslutter sig moderniseringen af revisoruddannelsen og er i lyset af de omfattende særregler positive overfor skærpede efteruddannelseskraav for bl.a. revisorer i finansielle virksomheder. DI har forståelse for formålet med en certificeringsordning for revisorer i finansielle virksomheder, men finder, at nationale særregler vedrørende revisors praktiske erfaring næppe kan håndhæves overfor udenlandske revisorer

Finansrådet støtter tiltag, der kan medvirke til at skabe øget tillid til gennemførte revisioner og virksomhedernes regnskaber, og er derfor positive overfor forslaget. Finansrådet rejser et retssikkerhedsmæssigt spørgsmål vedrørende organiseringen, ligesom der rejses et praktisk spørgsmål ved fratagelse af en revisors certificering.

Forbrugerrådet støtter forslaget, herunder styrkelsen af kvaliteten af revisionen i finansielle virksomheder, som er vigtig for den generelle tillid til den finansielle sektor.

FSR – danske revisorer (FSR) er positive over for forslaget, som medvirker til en høj grad af kvalitet, integritet og faglighed hos nuværende og fremtidige revisorer og styrker kvaliteten af revisionen af finansielle virksomheder. FSR påpeger, at yderligere kraav til efteruddannelse kun bør gælde for revisorer, der reviderer kreditinstitutter.

Videncentret for Landbrug og Landbrug & Fødevarer opfordrer til at særbestemmelsen om landbrugsrevisorer udvides til også at omfatte statsautoriserede revisorer, da der fremover kun vil blive uddannet statsautoriserede revisorer efter forslaget til ny revisoruddannelse.

Kommentar

Regeringen ønsker at styrke kravene til revisors uddannelse og efteruddannelse, herunder særligt kravene til revisorer, der reviderer finansielle virksomheder. Baggrunden for lovforslaget er for det første, at en række pengeinstitutter, senest Tønder Bank, er gået konkurs, selvom de har aflagt årsrapporter med blanke påtegninger fra revisor. Af hensyn til tilliden til den finansielle sektor ønsker regeringen at forbedre kvaliteten af revisionen af de finansielle virksomheder, bl.a. ved at skærpe kravene til revisorer, der reviderer finansielle virksomheder. For det andet har revisoruddannelsen stort set været uændret i mange år, og lovforslaget har således til formål at modernisere uddannelsen, så den passer til revisors opgaver i dag som offentlighedens tillidsrepræsentant.

De væsentligste bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget gennemgås og kommenteres nærmere nedenfor.

3. Bemærkninger til konkrete emner

Kommenteringen af høringssvarene vil ske med udgangspunkt i følgende overordnede opdeling:

- 3.1 Revisors uddannelse
- 3.2 Revisors efteruddannelse
- 3.3 Certificering af revisorer i finansielle virksomheder
- 3.4 Øvrige bemærkninger

3.1. Revisors uddannelse

Dansk Aktionærforening kan tilslutte sig moderniseringen af revisoruddannelsen, så der fremover kun bliver en kategori af godkendte revisorer, når uddannelseskravet er på niveau med statsautoriserede revisorer.

DI kan ligeledes tilslutte sig moderniseringen af revisoruddannelsen.

Finansrådet finder det afgørende, at den nye revisoruddannelse, herunder overgangsordningerne for registrerede revisorer, ikke medfører, at uddannelsens faglige niveau sænkes, og har derfor ikke bemærkninger til forslaget til ny revisoruddannelse.

Forbrugerrådet støtter det overordnede formål med lovforslaget om at styrke kravene til revisors uddannelse og efteruddannelse, herunder særligt kravene til finansielle revisorer, hvilket ikke mindst skal ses i lyset af den række sager, hvor der har været stillet spørgsmål ved revisors arbejde i finansielle virksomheder.

DE er ligeledes positiv over for modernisering af revisoruddannelsen, som vil være med til at sikre en mere robust og fagligt dygtig revisorstand. Med hensyn til registrerede revisoreres mulighed for at blive statsautoriserede revisorer mener DE, at der bør overvejes en graduering af eksamenskrav afhængig af de registrerede revisoreres faglige niveau i form af allerede beståede eksamener, såsom HA eller grundfagene på cand.merc.aud.

FSR er positive overfor indførelsen af en ny revisoruddannelse, som giver samfund og branche en uddannelse, der sikrer tilgang til faget, og som fortsat vil ligge på et meget højt fagligt niveau. FSR mener, at de krav, der stilles til registrerede revisorer for at blive statsautoriserede revisorer, skal afspejle allerede opnåede kvalifikationer, således at f.eks. registrerede revisorer, der har bestået cand.merc.aud, bør kunne blive statsautoriseret revisor alene ved at bestå en mundtlig eksamen, da de pågældende kandidater allerede har bestået en skriftlig og mundtlig eksamen i forbindelse med at blive registreret revisor. Derudover påpeger foreningen, at der er behov for at tage stilling til vilkårene for de studerende til statsautoriseret revisor, der allerede har brugt et eller to forsøg til revisoreksamen før 2014 (dvs. på den gamle ordning).

Kommentar

Forslaget til modernisering af revisoruddannelsen indebærer, at der fremover alene uddannes én type revisor med titlen ”statsautoriseret revisor”. Niveaue vil svare til det gældende niveau for statsautoriserede revisorer. Som følge af ændringen foreslås det i § 4, at en registreret revisor kan blive godkendt som statsautoriseret revisor ved at bestå to ud af de tre skriftlige eksamener på den nye revisoruddannelse samt den mundtlige eksamen.

I dag er det allerede sådan, at en registreret revisor, der ønsker at blive statsautoriseret revisor, skal opfylde samtlige krav til eksamen til statsautoriseret revisor. Med henblik på at undgå, at fagligheden sænkes foreslås det at fastholde forslaget. Det følger i øvrigt af Revisorkommissionens anbefaling fra juli 2012, hvor kommissionen vurderer, at der ikke er fagligt belæg for at sondre mellem revisorerens uddannelsesbaggrund ved en overgangsordning.

Efter lovforslaget vil de nærmere krav til den særlige eksamen, som registrerede revisorer skal bestå, blive fastsat af Erhvervsstyrelsen. I øvrigt bemærkes, at en registreret revisor kan vælge at fortsætte som registreret revisor med uændrede rettigheder og forpligtelser.

Forslaget indeholder endvidere ikke særlige overgangsbestemmelser for revisorkandidater, der er i gang med uddannelsen til statsautoriseret revisor, da den fremtidige eksamen vil ligge på samme niveau som den gældende. Forslaget følger ligeledes Revisorkommissionens anbefaling, hvor studerende til statsautoriseret revisor som hidtil får tre forsøg til at bestå eksamen, uanset hvor mange forsøg der har været efter den gamle ordning og hvor mange forsøg, der er efter den nye ordning. Der vil som hidtil i den eksamensbekendtgørelse, der skal udstedes, blive mulighed for, at Revisorkommissionen kan dispensere fra antallet af forsøg.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er behov for særskilte overgangsordninger for revisorstuderende, der er i gang med uddannelsen til statsautoriseret revisor.

3.2. Revisors efteruddannelse

Dansk Aktionærforening finder det af største vigtighed, at offentligheden kan have tillid til revisors arbejde, ikke mindst i virksomheder af offentlig interesse, og de skærpede krav til efteruddannelse af revisorer i finansielle virksomheder og andre virksomheder af offentlig interesse er relevante tiltag i den forbindelse.

DI ser positivt på en skærpelse af efteruddannelseskravene til revisorer i bl.a. finansielle virksomheder i lyset af de omfattende særregler, der gælder for disse virksomheder.

Finansrådet er positiv over for yderligere krav til efteruddannelse for revisorer i finansielle virksomheder, som kan være med til at opnå større tillid til de gennemførte revisioner og virksomhedernes regnskaber.

Forbrugerrådet støtter forslaget om at styrke efteruddannelsen af revisorer, der reviderer finansielle virksomheder.

Dansk Erhverv og FSR er ligeledes positive, men mener, at der kun skal stilles yderligere krav til efteruddannelse for revisorer, der reviderer kreditinstitutter, da det er i disse virksomheder, der har været stillet spørgsmål ved revisors arbejde. FSR påpeger endvidere, at samspillet med de eksisterende efteruddannelseskrav bør præciseres i lovbemærkningerne, idet det er uklart, hvorvidt de nuværende krav om 30 timer skal indgå i opgørelsen af de yderligere 60 timers efteruddannelse, som lovforslaget stiller krav om.

Rigsrevisionen påpeger, at eventuelle yderligere krav til efteruddannelse for revisorer i offentlige virksomheder bør tage hensyn til kravene i God Offentlig Revisionskik, og at Rigsrevisionen bør inddrages i fastsættelsen af eventuelle efteruddannelseskrav. Det bør præciseres i bemærkningerne.

Kommentar

Lovforslaget indebærer, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte yderligere krav til efteruddannelse for revisorer, der reviderer virksomheder af offentlig interesse. Virksomheder af offentlig interesse omfatter børsnoterede og finansielle virksomheder, statslige aktieselskaber, kommuner, kommunale fællesskaber og regioner samt meget store virksomheder.

Som det fremgår af lovforslaget, vil hjemlen i første omgang blive anvendt til at ændre efteruddannelsesbekendtgørelsen, så revisorer af finansielle virksomheder fremover skal efteruddanne sig i yderligere 60 timer i emner specifikt rettet mod revision af finansielle virksomheder.

Imidlertid er de virksomheder, der er omfattet af definitionen af virksomheder af offentlig interesse alle af en karakter og betydning for samfundet, hvor kvaliteten af revisionen af disse virksomheder er afgørende. Det vurderes derfor at være hensigtsmæssigt, at der er mulighed for også at kunne fastsætte yderligere efteruddannelseskrav til revisorer i andre typer af virksomheder af offentlig interesse end finansielle virksomheder, hvis der skulle vise sig at være et behov herfor. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis der viser sig at være problemer med kvaliteten af revisionen af regnskaberne for f.eks. offentlige virksomheder.

Der er stor forskel på kravene til revision af de forskellige typer af finansielle virksomheder, f.eks. kreditinstitutter og forsikringselskaber. Muligheden for at fastsætte forskellige krav til efteruddannelse skal derfor

følge de typer certificeringsordninger, der fastsættes af Finanstilsynet. Der henvises i øvrigt til kommentarerne til afsnit 3.3.

*Den gældende bekendtgørelse indeholder allerede krav om, at revisorer, der har et speciale, skal afsætte mindst 30 timer af de krævede 120 timers efteruddannelse til dette speciale. Det er ikke hensigten, at revisorer i virksomheder af offentlig interesse, der jf. forslaget bliver pålagt yderligere efteruddannelseskra-
v, både skal opfylde det nuværende krav om 30 timer og de yderligere timer, de bliver pålagt. Det betyder, at en revisor i en finansiel virksomhed skal have i alt 180 timers efteruddannelse, hvoraf 60 timer skal vedrøre den type finansiel virksomhed, som vedkommende er certificeret til. Dette vil blive præciseret i bemærkningerne til forslaget.*

*Det vil være naturligt, at Rigsrevisionen og Økonomi- og Indenrigsministeriet inddrages i arbejdet med at fastsætte eventuelle yderligere efteruddannelseskra-
v til revisorer i offentlige virksomheder, og at God Offentlig Revisionssekretariatet i givet fald indgår ved fastsættelse af i sådanne krav. God offentlig Revisionssekretariatet finder anvendelse inden for regnskabsområder omfattet af Rigsrevisorloven og standarden finder ligeledes anvendelse ved f.eks. revision af kommuner og kommunale fællesskaber.*

3.3. Certificering af revisorer i finansielle virksomheder

3.3.1 Nationale særregler

DI har forståelse for formålet med certificeringsordningen, men finder det bekymrende at indføre nationale særregler vedrørende revisorerens praktiske erfaring, som ikke kan håndhæves over for udenlandske revisorer.

Kommentar

*Certificeringsordningen bygger på efteruddannelseskra-
vet og krav om praktisk erfaring.*

*Det skal for det første bemærkes, at efteruddannelseskra-
vet vil kunne håndhæves over for udenlandske revisorer uden at være i strid med EU-retten. Det er således alene kravet om praktisk erfaring, der forventes ikke at ville kunne håndhæves over for udenlandske revisorer.*

For det andet er der i praksis yderst få udenlandske revisorer, som ansøger om tilladelse til at udføre revisionsopgaver i Danmark. Det skal desuden bemærkes, at disse revisorer ikke hidtil har budt ind på revisionsopgaver for finansielle virksomheder i Danmark.

Med en certificeringsordning sikres det, at revisorerne har et minimum af praktisk erfaring med revision af finansielle virksomheder forinden certificeringen gives. Det er vurderingen, at dette vil medvirke til, at antallet af sager, hvor revisor har manglende kendskab til den pågældende type af finansiel virksomhed, mindskes.

3.3.2 De omfattede virksomheder

DE og FSR har anført, at det bør overvejes kun at lade ordningen omfatte revisorer for kreditinstitutter (herunder pengeinstitutter), da det især er revisionen af pengeinstitutter, der har været rejst kritik af.

Kommentar

Formålet med lovforslaget er at forbedre kvaliteten af revisionen af årsrapporterne for de finansielle virksomheder, der alle er virksomheder af offentlig interesse. Samtlige typer af finansielle virksomheder, herunder også forsikrings- og pensionselskaber, er komplekse at revidere, og er i lighed med kreditinstitutter af afgørende betydning for den finansielle stabilitet, herunder for offentlighedens tillid til sektoren. For at få forslaget til at sikre kvaliteten af revisionen af alle finansielle virksomheder, som alle er af offentlig interesse, er det derfor valgt ikke kun at lade kreditinstitutterne omfatte af forslaget.

3.3.3 Organisering af ordningen

Finansrådet har anført, at det kan være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at det er Finanstilsynet, som tildeles kompetencen til at udstede og fratage certificeringer henset til, at det også er Finanstilsynet, som forestår tilsynet med virksomhedernes regeloverholdelse. Finansrådet finder, at det bør overvejes at give de revisorer, som får afslag på en certificeringsansøgning eller bliver frataget en certificering, mulighed for at anke tilsynets afgørelse til Revisornævnet.

Finansrådet anfører, at det alternativt kan overvejes at lade ordningen administrere af et af de øvrige kompetente organer på området for revisorreguleringen i Danmark, herunder Erhvervsstyrelsen, Revisortilsynet eller Revisornævnet. Herved vil det sikres, at afgørelserne træffes på et uafhængigt grundlag.

FSR finder, at Erhvervsstyrelsen, Revisortilsynet og Revisornævnet bedst kan varetage reguleringen af revisorforhold. FSR finder især, at fratagelse af en certificering synes at indebære betydelige retssikkerhedsmæssige problemer. Det er vigtigt, at en fratagelse sker på et uafhængigt, sagligt og objektivt grundlag. FSR anfører yderligere, at Finanstilsynet ofte vil være direkte eller indirekte part i den sag, der danner grundlag for overvejelse om fratagelse af en certificering. FSR foreslår på den baggrund, at fratagelse af en certificering skal ske via Revisornævnet, på baggrund af en klage fra Finanstilsynet - på samme måde som frakendelse af en beskikkelse som statsautoriseret revisor. Såfremt der er ønske om særlig hurtighed m.v., når der er tale om en certificeret revisor, må dette reguleres i lovgivning og administrative forskrifter. FSR anfører, at en revisor, som får afslag på en ansøgning om certificering, bør sikres en mulighed for at få afgjort spørgsmålet af Revisornævnet. FSR anfører desuden, at det foreliggende lovforslag ikke giver præcise retningslinjer for fratagelse af en certificering, og understreger samtidig vigtigheden af, at der udarbejdes præcise retningslinjer.

DI foreslår, som alternativ til certificeringsordningen, at Revisortilsynet tillægges kompetence til at kontrollere nyvalgte revisorer i finansielle virksomheder, eventuelt således, at kontrol altid skal foretages efter revisors første år som revisor i en finansiell virksomhed. Herudover skal Finanstilsynet tillægges kompetence til at anmode Revisortilsynet, om at foretage kontrol af bestemte revisorer, der reviderer finansielle virksomheder.

Advokatrådet anfører, at der i bemærkningerne til forslaget til ny § 199, stk. 4, i lov om finansiell virksomhed, hvor Finanstilsynet kan fratage en revisors certificering, bør anføres nærmere i bemærkningerne til bestemmelsen om revisors retsstilling i tilfælde af en sådan administrativ rettig-hedsinddragelse, og Advokatrådet opfordrer til, at det nærmere overvejes, hvordan revisors retssikkerhed i sådanne tilfælde sikres.

Kommentar

På revisionsområdet er det allerede sådan i dag, at Erhvervsstyrelsen er den kompetente myndighed for den generelle revisorlovgivning, mens Finanstilsynet er den kompetente myndighed for speciallovgivning vedrørende revision af finansielle virksomheder. Finanstilsynet har således udstedt en bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. samt finansielle koncerner, hvori fastsættes en række specifikke krav til eksempelvis indholdet af revisors revisionsprotokollat til bestyrelsen i finansielle virksomheder. Finanstilsynet fører også kontrol med de finansielle institutters virksomheders regnskaber og revisorerne. Finanstilsynet har derfor den faglige ekspertise i forhold til finansielle virksomheder, herunder i forhold til de særlige regnskabsregler, som de finansielle virksomheder er underlagt, hvorfor det er vurderet mest hensigtsmæssigt, at certificeringsordningen varetages af Finanstilsynet.

Det at Finanstilsynet i øvrigt fører tilsyn med de finansielle virksomheder gør ikke, at Finanstilsynet ikke kan administrere ordningen. Som led i tilsynet med de finansielle virksomheder, får Finanstilsynet netop løbende indblik i de finansielle virksomheders forhold, herunder hvordan den valgte revisor fungerer. Finanstilsynet får blandt andet indsendt en kopi af revisionens årsprotokollat for virksomhederne, og der afholdes møde med den valgte revisor, som led i ordinære inspektionsbesøg. Hertil kommer at de finansielle virksomheder ofte vælger at tage deres revisor med til andre møder med Finanstilsynet. I lighed kan det nævnes, at Finanstilsynet i dag kan godkende ledelsesmedlemmer i finansielle virksomheder under tilsyn, som værende egnede og hæderlige i medfør af lov om finansiell virksomhed, og afsætte ledelsesmedlemmer, hvis de ikke længere vurderes som egnede og hæderlige.

For så vidt angår fastsættelse af kriterierne for henholdsvis at give en certificering og fratage en certificering, vil dette blive nærmere fastsat i

en bekendtgørelse. Finanstilsynet vil f.eks. kunne fratage certificeringen, hvis revisor ved en stikprøvekontrol ikke kan dokumentere at opfylde kravene til certificering i form af blandt andet erfaring og efteruddannelse, herunder løbende opdatering heraf. Finanstilsynet skal ligeledes have mulighed for at fratage en revisor certificeringen på baggrund af erfaringer med den pågældende revisor. Dette kunne eksempelvis være, hvis Finanstilsynet finder, at revisionen er mangelfuld, fordi den i kvalitet eller omfang ikke er tilfredsstillende eller bærer præg af, at revisor ikke har et tilstrækkeligt kendskab til den finansielle virksomhed, som revideres. Disse erfaringer vil Finanstilsynet typisk gøre sig via det almindelige tilsyn med de finansielle virksomheder i form af inspektioner eller anden sagsbehandling som led i tilsynsvirksomheden.

Lovforslaget vil styrke Finanstilsynets muligheder for hurtigt og effektivt at reagere over for revisorerne af finansielle virksomheder, når der konstateres fejl og mangler vedrørende revisionen. En afgørelse om fratagelse af certificering, skal naturligvis leve op til de forvaltningsretlige principper om saglighed og proportionalitet m.v. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil en afgørelse om at fratage en certificering endvidere skulle træffes af Det Finansielle Råd, der er sammensat af en bred faglig kompetence. En afgørelse om at fratage en certificering eller afslag på en ansøgning om certificering vil kunne påklages til Erhvervsankenævnet, på linje med Finanstilsynets øvrige afgørelser, herunder sager på regnskabsområdet. Det skal endelig bemærkes, at en afgørelse til hver en tid kan indbringes for domstolene.

For så vidt angår det af DI foreslåede alternativ, i henhold til hvilket, at Revisortilsynet tillægges kompetence til at kontrollere nyvalgte revisorer i finansielle virksomheder, evt. således at kontrol altid skal foretages efter revisors første år som revisor i en finansiel virksomhed, vurderes dette forslag u hensigtsmæssigt, da eventuelle mangler som følge af revisors manglende erfaring eller kompetence først vil kunne konstateres, når revisor har foretaget revision af en eller flere årsrapporter for den finansielle virksomhed. Det findes på den baggrund ikke hensigtsmæssigt, at der skal være tale om en bagudrettet kontrol, da der således allerede kan være sket skade.

3.3.4 Konsekvens af fratagelse af en certificering

Finansrådet anfører, at det bør reflekteres i bemærkningerne til lovforslaget, at en revisionsaftale, der er indgået med et revisionsfirma, ikke behøver at blive bragt til ophør, hvis den underskrivende revisor fratages sin certificering, og revisionsfirmaet har en anden certificeret revisor ansat, som kan overtage opgaven.

Kommentar

Det vil blive præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, at en finansiel virksomhed, der har indgået en revisionsaftale med et revisionsfirma, og som har flere revisorer ansat med certificering til at revidere den pågæl-

dende type af finansiel virksomhed, kan lade en af de øvrige certificerede revisorer overtage rollen som underskrivende revisor af virksomheden, såfremt den underskrivende revisor fratages sin certificering. Den revisor, der får frataget certificeringen, kan som udgangspunkt fortsætte med at deltage i revisionen af virksomheden, men kan ikke være underskrivende revisor.

3.3.5 Kravet om samme revisorer i koncernen

FSR anfører, at lovforslaget bør give mulighed for, at revisionspåtegningen i finansielle virksomheder kan underskrives af yderligere en godkendt revisor uden certificering. Dette ønskes af hensyn til revisionen af koncerner, der indeholder flere finansielle virksomhedstyper, og hvor det af koncernhensyn kan være hensigtsmæssigt at have en gennemgående underskrivende revisor, uanset at denne ikke nødvendigvis har en certificering.

Kommentar

Lov om finansiel virksomhed indeholder en bestemmelse om, at revisorerne i en finansiel virksomhed tillige skal være revisorer i virksomhedens danske dattervirksomheder. Ved finansielle koncerner med flere typer af finansielle virksomheder, f.eks. pengeinstitut og forsikring, vil det være mest hensigtsmæssigt, at der er to statsautoriserede revisorer – hver med deres specialistområde, som underskriver alle revisionspåtegningerne i koncernens danske datterselskaber. Herved sikres såvel overblikket over koncernens revisionsmæssige forhold, samt specialistviden og erfaring vedrørende de relevante finansielle virksomhedstyper. Der vil derfor i lovforslaget blive indsat mulighed for, at koncerner kan have flere revisorer, som alle underskriver revisionspåtegningen, i koncernens selskaber, hvis der indgår flere typer af finansielle virksomheder i koncernen. Revisorerne skal alle være certificerede af Finanstilsynet, man skal blot tilsammen dække de relevante typer af finansielle virksomheder, der indgår i koncernen. Herved undgås krav om, at én revisor skal certificeres til flere typer af finansiel virksomhed, da en sådan vil kunne være vanskelig at opnå, givet kravene til efteruddannelse og praktisk erfaring. Tilpasningen foretages, da formålet med lovforslaget netop er, at revisor skal specialisere sig og vedligeholde sit speciale.

Hvis flere statsautoriserede revisorer underskriver revisionspåtegningen, oppebærer revisorerne hver især det fulde ansvar for revisionen. Det forekommer derfor ikke hensigtsmæssigt, i forhold til ansvaret, at tillade en ikke-certificeret revisor at underskrive revisionspåtegningen sammen med en certificeret revisor.

3.4. Øvrige bemærkninger

Videncentret for Landbrug henviser til særbestemmelsen om registrerede revisorer ansat i de landøkonomiske foreningers rådgivningskontorer og påpeger, at såfremt lovforslaget vedtages uden ændring af særbestemmelsen vil det automatisk indebære, at bestemmelsen afvikles og mister sin

betydning i takt med, at de registrerede revisorer ikke længere er aktive. Videncentret for Landbrug fremhæver, at særbestemmelsen har særdeles stor betydning for den samlede rådgivningsvirksomhed, som de landøkonomiske foreningers rådgivningskontorer udfører overfor ca. 40.000 landbrugsvirksomheder. Videncentret for Landbrug opfordrer derfor til, at særbestemmelsen udvides, således at bestemmelsen ikke kun omfatter registrerede revisorer, men også statsautoriserede revisorer.

Landbrug & Fødevarer tilslutter sig høringssvaret fra Videncentret for Landbrug.

Kommentar

Revisorloven indeholder i § 17 en særbestemmelse, der giver registrerede revisorer ansat i de landøkonomiske foreningers rådgivningskontorer mulighed for at afgive erklæringer om revision og andre erklæringer med sikkerhed gennem rådgivningskontoret. Erklæringerne må kun afgives for fysiske og juridiske personer, der driver landbrugsvirksomhed.

Bestemmelsen blev indsat i revisorlovgivningen i 1994 i forbindelse med udvalgsbehandlingen af lovforslag L 151 – FT 1993-94. Baggrunden var et ønske om inden for revisorlovgivningens rammer at skabe et retligt grundlag for de revisions- og rådgivningsaktiviteter, som registrerede revisorer ansat i de landøkonomiske rådgivningskontorer udøvede.

I 2006 vedtog Europa-Kommissionen 8. direktiv om lovpligtig revision i EU (2006/43/EF), som bl.a. skærpede kravene til revisors uafhængighed og ledelse samt indførte lovpligtig kvalitetskontrol. Revisorkommissionen har flere gange vurderet, senest i sin rapport af juli 2012, at særbestemmelsen om landøkonomiske revisorer er uforenelig med direktivets bestemmelser om ejerforhold. Bestemmelserne har til formål at sikre, at beslutninger ikke påvirkes af andre interesser end at udføre revision af høj kvalitet. Det er således vurderingen, at de landøkonomiske foreninger ikke opfylder direktivkravene til ejerskab, da medlemmerne af de landøkonomiske foreningers rådgivningskontorer er landmænd/landbrug. Der kan som følge heraf ikke ske en ændring af særbestemmelsen, så den også omfatter statsautoriserede revisorer.

Med lovforslaget vil der ikke blive uddannet registrerede revisorer efter 2019, men registrerede revisorer kan fortsat virke med uændrede rettigheder og forpligtelser. En uændret fastholdelse af bestemmelsen vil derfor bringe dansk lovgivning i overensstemmelse med EU-retten med en tilpas lang overgangsperiode, der giver de landøkonomiske foreningers rådgivningskontorer, de ansatte registrerede revisorer og rådgivningskontorenes kunder tid til at indstille sig på de ændrede forhold.

4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

Advokatsamfundet/advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Erhvervssygdoms-

sikring (AES), Arbejdsskadestyrelsen, Arbejdsmarkedsstyrelsen, ATP, Beskæftigelsesministeriet, BL - Danmarks Almene Boliger, Bryggeriforeningen, Børsmæglerforeningen, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit A/S, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Aktionærforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Eksportforening, Dansk Energi, Dansk Forening for International Motorkøretøjsforsikring (DFIM), Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk Kredit Råd, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Metalarbejderforbund, Dansk Pantebrevsforening, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Dagblades Forening, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Maritime, Danske Regioner, Datailsynet, DE - Dansk Erhverv, Den Danske Aktuarforening, Den danske fondsmæglerforening, Det liberale erhvervsråd, Det Økonomiske Råd, DI - Dansk Industri, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen, Eksportkreditfonden, Eksportrådet, FDB, FDFFA – Foreningen af Danske Forsikringsmæglere og ForsikringsAgenturer, FDIH – Foreningen for Distance- og Internethandel, Finansanalytiker, Finansforbundet, Finanshuset i Fredensborg A/S, Finansiell Stabilitet A/S, Finans og Leasing, Finansministeriet, Finansrådet, Finanstilsynet, Finanssektorens arbejdsgiverforening, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af Forretningsførere for Udenlandske Forsikringselskaber, Foreningen af interne revisorer, Foreningen af J.A.K. Pengeinstitutter, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FOREX, Forsikringsmæglerforeningen v/ Direktør Flemming Kosakewitsch, Forsikring og Pension, Forsvarsministeriet, FTF, FSR - danske revisorer, Færøerne landsstyre, Garantifonden for indskydere og investorer, Garban-Intercapital Scandinavia, Genvindingsindustrien, Grønlands hjemstyre, GXG Markets, HK Handel, Horesta, Håndværksrådet, IBIS - International Bistand, International Solidaritet, IDA, IFR - Investerings Forenings Rådet, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), Investeringsforeningsområdet, InvesteringsForeningsRådet, ISACA, IT-branchen, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, KL - Kommunernes Landsforening, Klima-, energi- og bygningsministeriet, Komiteen for god selskabsledelse, KommuneKredit, Kommunernes Revision, Kooperationen, Kulturministeriet, Kuratorforeningen, Københavns Kommune, KøbmandStandensOplysningsBureau, Landbrug og Fødevarer, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsforeningen af forsvarsadvokater, LD - Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Lederne, LIF – Lægemiddelindustriforeningen, LO, Lokale Pengeinstitutter, MCI – Danmark, Mellemløbet Samvirke, Miljøministeriet, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, Ministeriet for børn og undervisning, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Moderniseringsstyrelsen, Nasdaq OMX, Nationalbanken, Nets, Offentligt Ansattes Organisationer, Parallelimportørforeningen af lægemidler, Parcelhusejernes Landsforening, Pensionsstyrelsen, PostDanmarks Juridiske afdeling, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Rederiforeningen af 1895, Regionale Banker, Regnskabsrådet, Revisorkommis-

sionen, Revisornævnet, Revisortilsynet, Rigsrevisionen, Sammenslutningen af danske andelskasser, SALA - Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Skatteborgerforeningen, Skatteministeriet, Skibs- og Bådebyggeriets Arbejdsgiverforening, Skibsværftsforeningen, Social- og Integrationsministeriet, Statsministeriet, SØK, Telekommunikationsindustrien i Danmark, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Videncentret for Landbrug, VP Securities, Western Union, Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Følgende organisationer, myndigheder m.v. har haft bemærkninger til lovforslaget:

Advokatsamfundet / advokatrådet

Dansk Aktionærforening

DE - Dansk Erhverv

DI - Dansk Industri

Finansrådet

Forbrugerrådet

FSR - danske revisorer

Landbrug & Fødevarer

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Rigsrevisionen

Videncentret for Landbrug

Økonomi- og Indenrigsministeriet